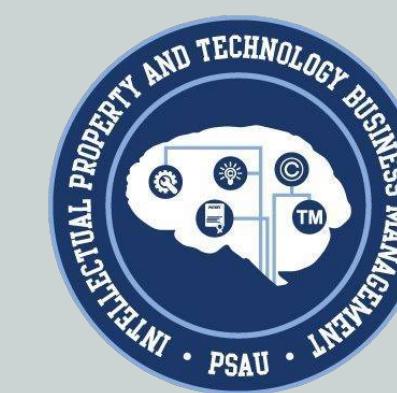

MODULE ON OBLIGATIONS AND CONTRACTS

COPYRIGHT

Philippine Copyright 2022 by Pampanga State Agricultural University

PSAU Intellectual Property & Technology Business Management Office
Sibul Technology Business Incubator
Written by Walter L. Pacunana

All rights reserved.

MODULE ON OBLIGATIONS AND CONTRACTS

Ang modyul na ito ay naglalayon na:

1. Ipaalam ang kahalagahan ng Civil Obligation;
2. Alamin ang mga basics of Contracts; and
3. Ipaliwanag ang mga law on obligations and contracts

At the end of this module, inaasahan na kaya mong:

- Ipaliwanag ang importansya ng kaalaman sa law on Obligations and Contracts sa iyong incubation and entrepreneurial development
- Isa-isahin ang basic elements and components of legal Obligations and Contracts

A. INTRODUCTION TO OBLIGATION

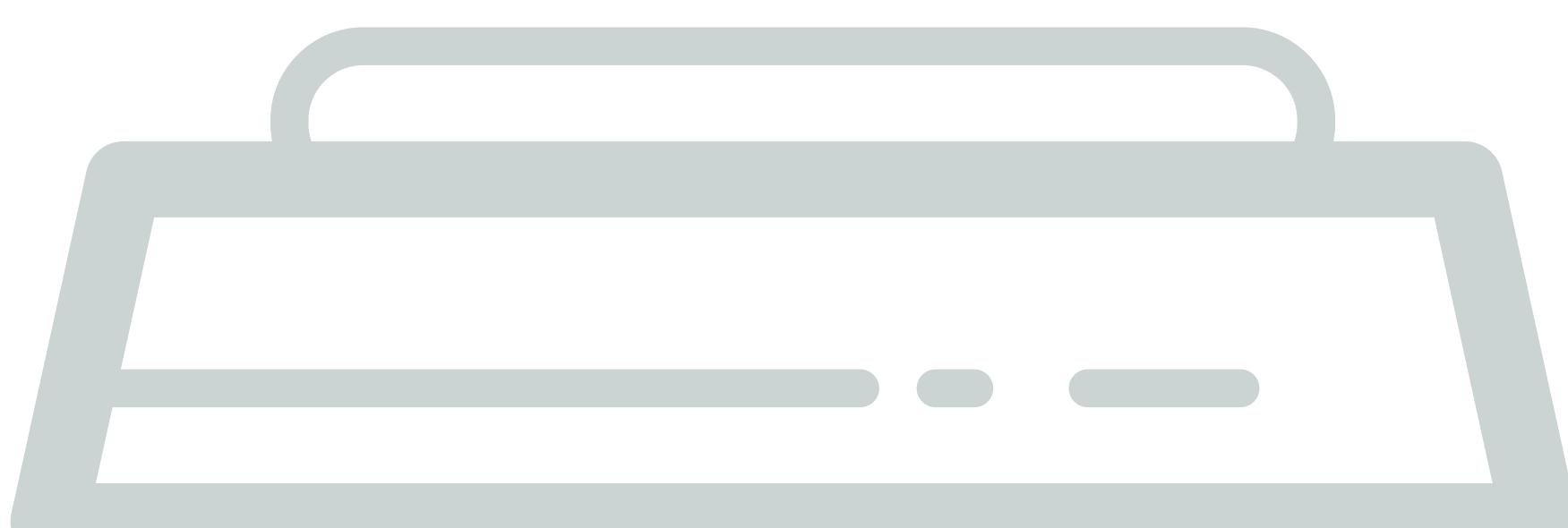

What is an obligation?

- Ang obligation ay isang juridical necessity ng pagbigay, pag-gawa, at hindi pag-gawa
(Article 1156, New Civil Code)

Ano ang juridical necessity?

- Ang mga karapatan at tungkulin na nagmumula sa obligasyon ay legal na hinihingi at ang mga court of justice ay maaaring tawagan sa pamamagitan ng tamang aksyon upang iutos ang pagganap.

Elements of Obligation

Active subject o obligee/creditor - ang nag mamayari ng rights; siya ang bumubuo sa isang obligasyon.

Passive subject o obligor/debtor - ang may tungkuling magbigay, gawin, o hindi gawin.

Object o prestation (ang subject matter ng obligation)
- ang bagay, karapatan o serbisyo na siyang pokus ng obligasyon

Efficient cause ang **vinculum** o **juridical tie**) - ang rason kung bakit mayroong obligation.

Kinds of Obligations

- Sa aspeto ng parusa o **sanction**:

Civil obligation (o perfect obligation)

Example: Pinangako ni B na babayaran niya ang utang ni A na P1 million.

Natural obligation

Example: May utang si A na 1 million kay B. Ngunit ang utang ay nahatol na. Alam ni A na may hatol na sa utang, ngunit kung siya ay nagbayad pa rin kay B hindi na niya maaaring bawiin ang boluntaryong binayad.

Moral obligation (o imperfect obligation)

Example: Ang tungkulin ng isang Katoliko na makinig ng misa tuwing Linggo at mga banal na araw ng obligasyon.

Kinds of Obligations

- Sa aspeto ng **subject matter**:

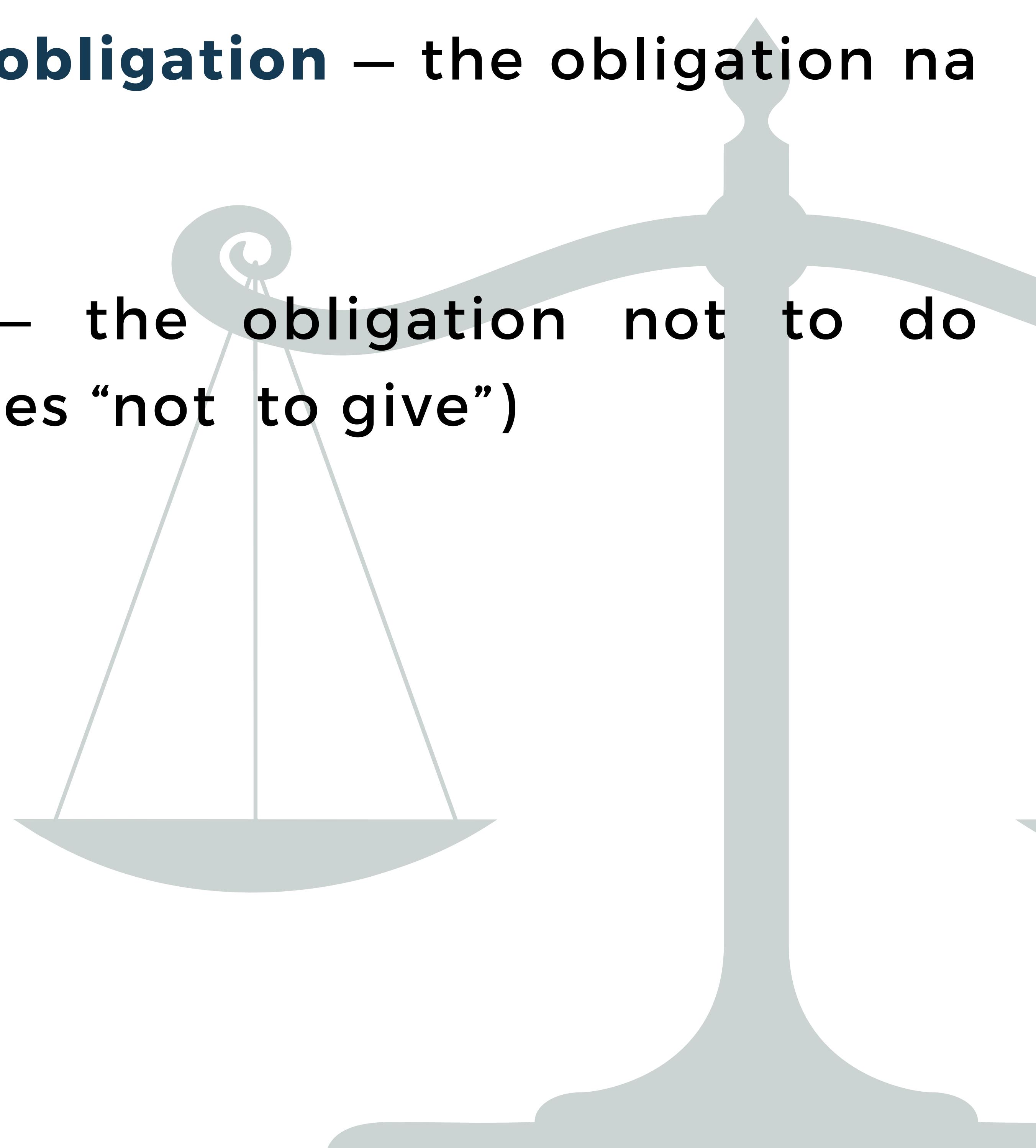
Real obligation – ang obligation na mag bigay

Personal obligation – ang obligation na gawin o hindi gawin

- Sa pagiging **affirmative** at **negatibo** ng obligasyon

Positive o affirmative obligation – the obligation na mag bigay o gawin

Negative obligation – the obligation not to do
(which naturally includes “not to give”)

Kinds of Obligations

- Sa aspeto ng **person obliged**:

Unilateral – kung saan isa partido lang ang saklaw.

(**Tandaan**: bawat obligasyon ay may dalawang partido; kung isa lang ang saklaw mayroong unilateral obligation)

Example: May utang si A na 1imillion kay B. Kailangang magbayad ni B.

Bilateral – where both parties are bound.

[**Tandaan**: Ang mga bilateral na obligasyon ay maaaring: a) reciprocal b) non-reciprocal (kung saan ang pagganap ng isa ay hindi nakasalalay sa pagganap ng isa pa.).

Example: Sa isang contract sale, ang buyer ay kailangang mag bayad, habang ang seller ay ang dapat mag deliver.

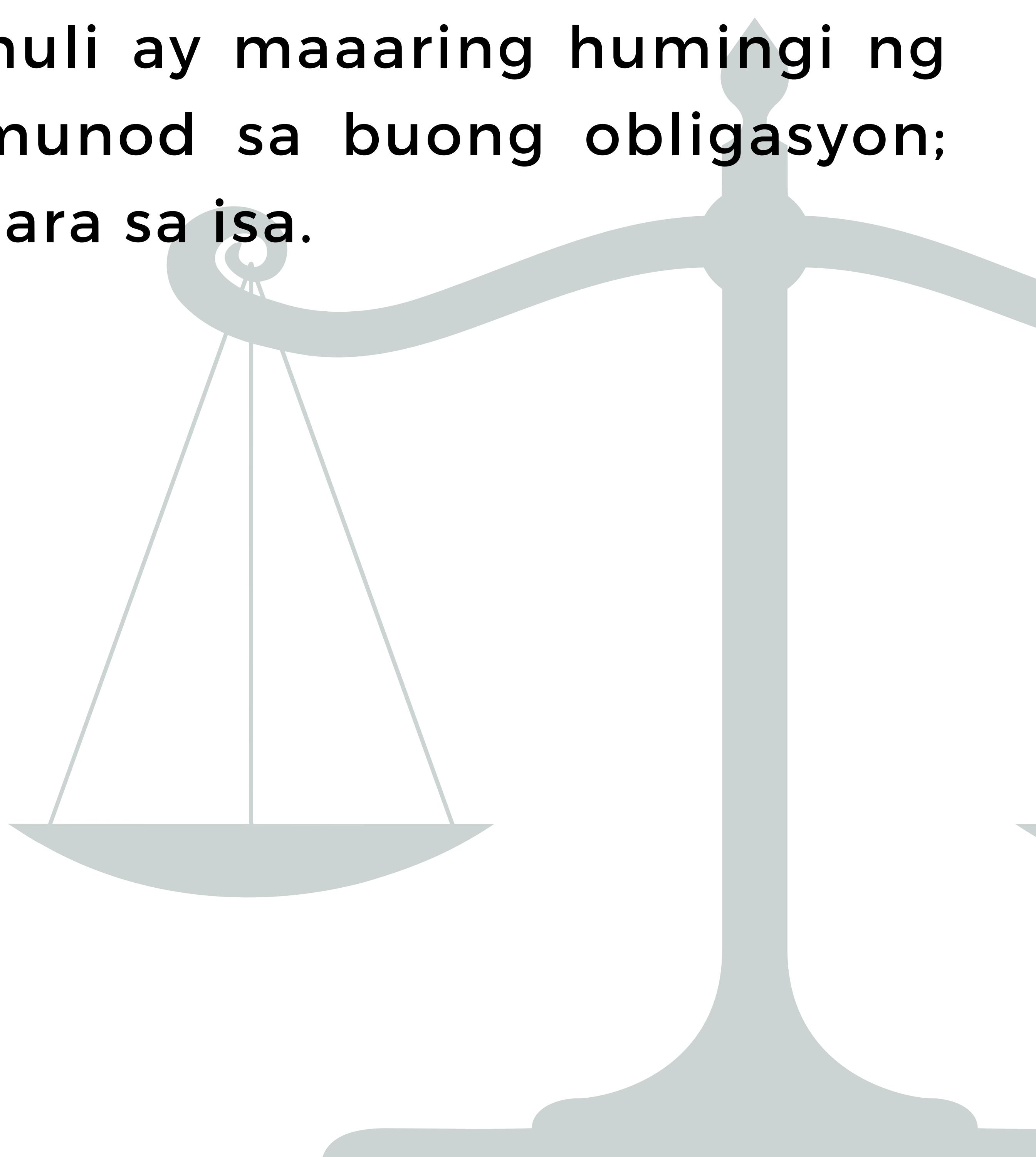
.

Kinds of Obligations

- Sa aspeto ng **subject**:

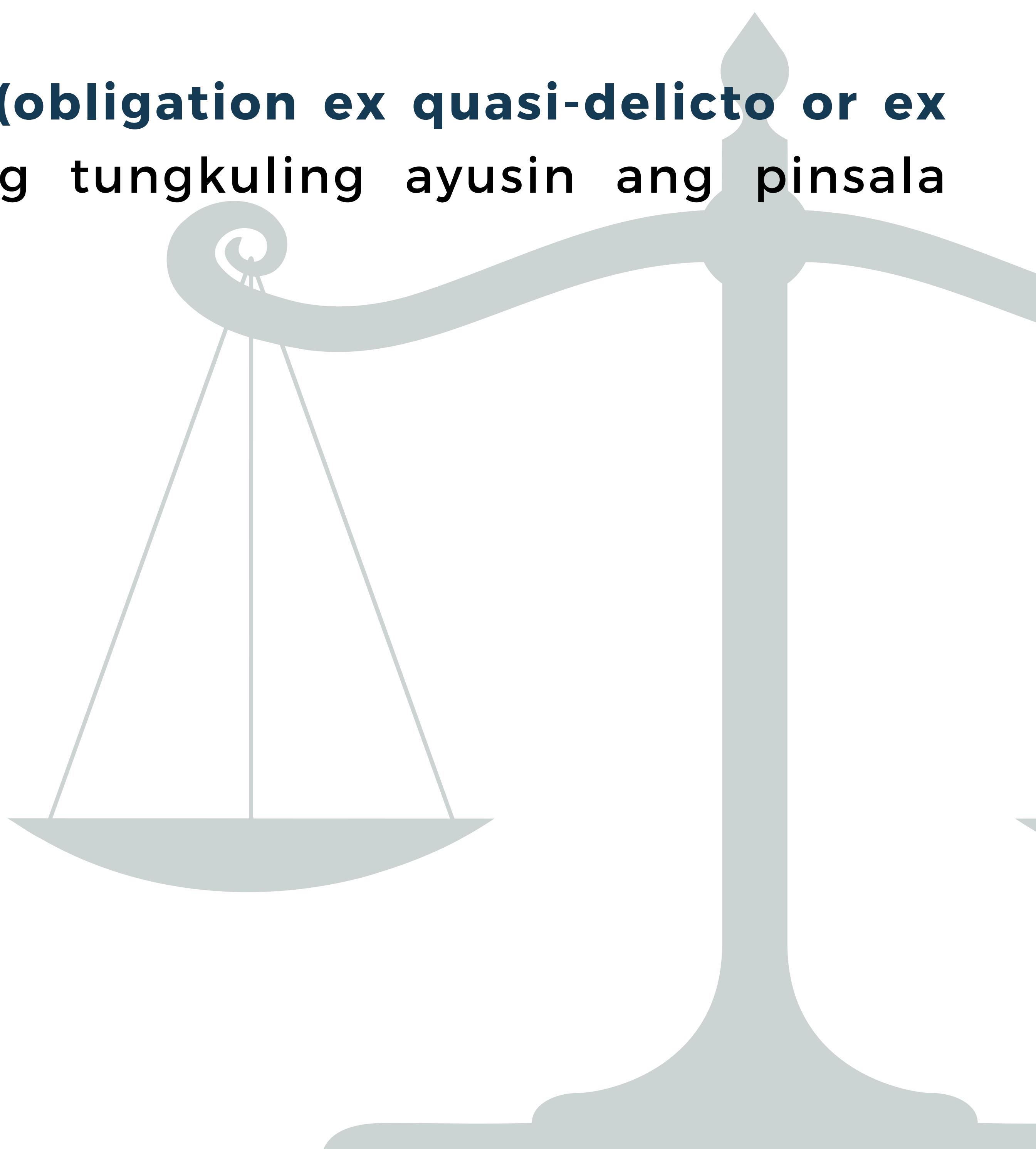
Joint Obligations – ang bawat obligor ay sumasagot lamang para sa isang bahagi ng buong pananagutan at sa bawat obligee ay nabibilang lamang ng isang bahagi ng mga kaugnay na karapatan; to each his own.

Solidary Obligations – isang solidary or joint and several obligations, ang ugnayan sa pagitan ng aktibo at passive subjects ay napakalapit na ang bawat isa sa una o sa huli ay maaaring humingi ng fulfillment o dapat sumunod sa buong obligasyon; Isa para sa lahat, lahat para sa isa.

Sources of Obligations

- a) **Law (obligations ex lege)** – tulad ng tungkuling magbayad ng buwis at suportahan ang pamilya.
- b) **Contracts (obligations ex contractu)** – tulad ng tungkulin na bayaran ang isang utang sa bisa ng isang kasunduan.
- c) **Quasi-contracts (obligations ex quasi-contractu)** – tulad ng tungkuling i-refund ang isang “over change” ng pera dahil sa quasi-contract of solutio indebiti o “undue payment.”
- d) **Crimes or Acts or Omissions Punished by Law (obligations ex maleficio or ex delicto)** – tulad ng tungkuling ibalik ang ninakaw na kalabaw.
- e) **Quasi-delicts or Torts – (obligation ex quasi-delicto or ex quasi-maleficio)** – tulad ng tungkuling ayusin ang pinsala dahil sa kapabayaan.

B. NATURE AND EFFECTS OF OBLIGATION

Ang bawat taong obligadong magbigay ng isang bagay ay obligado ding pangalagaan ito nang may wastong sipag ng isang mabuting ama ng isang pamilya, maliban kung ang batas o ang itinatakda ng mga partido ay nangangailangan ng isa pang pamantayan ng pangangalaga (Article 1163, New Civil Code)

Thing

Determinate or specific thing - ay makikilala sa pamamagitan ng sariling katangian. Kaya naman, ang may utang/obligor na may obligasyong magbigay ng tiyak na bagay ay hindi maaaring palitan o palitan ito ng ibang bagay nang walang pahintulot ng creditor/obligee.

a) **Determinate or Specific Thing** – Ang isang bagay ay sinasabing tiyak o determinate kapag ito ay may kakayahang partikular na pagtatalaga.

Halimbawa:

- 1) ang kotseng ito
- 2) ang kotseng pag-aari ni A noong Setyembre 12, 2005
- 3) ang kotse na may plate number 1814 (2005)

b) Indeterminate or Generic Thing – Ang isang bagay ay generic o indeterminate kapag ito ay tumutukoy lamang sa isang klase, sa isang genus, at hindi maaaring ituro nang may partikularidad.

Halimbawa:

- 1) ang sasakyang
- 2) isang 2005 BMW na sasakyang
- 3) kabuuang halaga na P5 million

Kinds of Diligence

a) Na kung saan ay kinakailangan sa pamamagitan ng likas na katangian ng obligasyon at tumutugma sa kalagayan ng tao, oras, at lugar. (Art. 1173, Civil Code).

b) Gayunpaman, kung ang batas o kontrata ay nagtatadhana para sa ibang pamantayan ng pangangalaga, ang nasabing batas o itinatakda ay dapat mangibabaw. (Art. 1163, Civil Code).

Duties of Debtor in Obligation to Deliver Determinate Thing

1. Upang mapanatili ang bagay;
2. Upang ihatid ang mga bunga ng bagay;
3. Upang maihatid ang accessions at accessories;
4. Upang ihatid ang bagay mismo;
5. Sagot para sa mga pinsala kung sakaling hindi matupad ang obligasyon.
  - a) upang mapanatili ang bagay;
  - b) upang ihatid ang mga bunga ng bagay;
  - c) upang maihatid ang accessions at accessories;
  - d) upang ihatid ang bagay mismo;
  - e) upang sagutin ang mga pinsala kung sakaling hindi matupad ang obligasyon

Kinds of Fruits

- a) **Natural Fruits** – ito ay tumutukoy sa natural na produkto ng lupa at iba pang produkto ng mga hayop
- b) **Industrial Fruits** – tumutukoy sa mga produktong agrikultural o anumang produkto dahil sa pagtatanim ng tao
- c) **Civil Fruits** – tumutukoy sa mga kita bilang resulta ng juridical relation (tulad ng pag-upa sa ari-arian)

Accessions and Accessories

- a) **Accessions** – mga karagdagan sa o pagpapabuti sa isang bagay. Kabilang dito ang alluvium (lupa na unti-unting nadedeposito ng agos ng ilog sa pampang ng ilog) at anumang itinayo, itinanim, o itinanim sa lupain ng isang tao.
- b) **Accessories** – ang mga sumali sa o kasama sa principal para sa mas mahusay na paggamit, pagiging perpekto, o enjoyment.

Halimbawa: ang mga susi sa isang bahay, ang mga pinggan sa isang restaurant.

Delay and Demand

Ang “**Demand**” ay tumutukoy sa pasalita o nakasulat na utos/demand ng credio/obligee sa debtor/obligor para sa katuparan o pagganap ng obligasyon. Ang may utang/obligor ay magiging guilty of **DELAY** kung sa kabilang demand, ang may utang/obligor ang nabigo na tuparin o gampanan ang obligasyon.

Kinds of Demand

1) **Judicial Demand** – nangyayari kapag ang creditor/obligee ay nagsampa ng kaso sa hukuman ng batas dahil sa kabiguan o pagtanggi ng debtor/obligor na tuparin o gampanan ang kanyang obligasyon

2) **Extra-Judicial Demand** – nangyayari sa oral/written demand na ginawa ng creditor/obligor para tuparin o gampanan ang obligasyon

Kinds of Delay

1) **Mora solvendi** – pagkaantala sa bahagi ng may utang na tuparin ang kanyang obligasyon

2) **Mora accipiendo** – pagkaantala sa bahagi ng pinagkakautangan na tanggapin ang pagganap ng obligasyon ng may utang

3) **Compensatio morae** – pagkaantala sa mga obligor sa reciprocal obligations na tuparin ang kanyang obligasyon

Fraud and Negligence

a) **Fraud or Dolo** – binubuo sa conscious and intentional proposition na umiwas sa normal na pagtupad ng isang obligasyon.

KINDS OF FRAUD

- **Dolo incidente** - hindi sinasadyang pandaraya sa pagganap ng obligasyon
- **Dolo causante** - pandaraya sa pagperpekto ng kontrata

b) Negligence or Culpa – binubuo sa omission of diligence na kinakailangan sa likanature of obligation at tumutugma sa mga kalagayan ng mga tao, ng oras at lugar.

KINDS OF NEGLIGENCE

- **Culpa Contractual (Contractual negligence)** - kapabayaan sa performance ng kontrata
- **Culpa Aquiliana (Civil Negligence)** - acts or omissions na nagdudulot ng pinsala sa iba na walang relasyong kontraktwal sa pagitan ng mga partido
- **Culpa Criminal (Criminal Negligence)** - kapabayaan na nagreresulta sa krimen

Fraud / Dolo	Negligence / Culpa
a) There is a DELIBERATE intention to cause damage or prejudice.	a) Although voluntary (that is, not done thru force) still there is NO DELIBERATE intention to cause damage.
b) Liability arising from dolo cannot be mitigated or reduced by the courts.	b) Liability due to negligence may be reduced in certain cases.
c) Waiver of an action to enforce liability due to future fraud is void.	c) Waiver of an action to enforce liability due to future culpa may in a certain sense be allowed.

Fortuitous Event - Ito ay isang kaganapan na hindi maaaring hulaan, o na kahit na hulaan, ay hindi maiwasan.

Pangkalahatang Panuntunan:

Kung ang obligasyon ay **determinate**, ang may utang ay hindi maaaring managot para sa mga pinsala **maliban** kung siya ay guilty sa pagkaantala.

Kung ang obligasyon ay **generic**, ang may utang ay maaari pa ring managot dahil ang determinate thing ang maaaring sirain ng isang hindi inaasahang pangyayari..

INTRODUCTION TO CONTRACTS

What is contract?

- Ang kontrata ay isang pulong ng mga isipan sa pagitan ng dalawang tao kung saan ang isa ay nagbubuklod sa kanyang sarili na may paggalang sa iba, upang magbigay ng isang bagay o upang magbigay ng ilang serbisyo (Article 1305, New Civil Code).

Elements of Contracts

a) **Essential Elements** – kung wala sila ay hindi maaaring umiral ang isang kontrata.

Halimbawa:

- consent
- subject matter
- cause or consideration

b) **Natural Elements** – matatagpuan sa ilang mga kontrata, at ipinapalagay na umiiral, maliban kung ang kabaligtaran ay itinakda.

Halimbawa:

- warranty laban sa pagpapaalis at laban sa mga nakatagong depekto sa kontrata ng pagbebenta

c) **Accidental Elements** – iba't ibang takda na maaaring napagkasunduan ng mga partido. Ang mga ito ay tinatawag na aksidente, dahil maaari silang naroroon o wala, depende sa napagkasunduan ng mga partido.

Halimbawa:

- ang takda na magbayad ng kredito; ang takda sa pagbabayad ng interes
- ang pagtatalaga ng partikular na lugar para sa delivery o payment

Classification of Contracts

Batay sa perfection or formation:

a) **consensual** – perpetuo sa pamamagitan lamang ng pagsang-ayon

Halimbawa:

- sale

b) **real** – perpetuo sa pamamagitan ng delivery

Halimbawa:

- depositum, pledge, commodatum

c) **formal or solemn** – kung saan mahalaga ang special formalities bago maperpekto ang kontrata

Halimbawa:

- A donation inter vivos of real property requires for its validity a public instrument

Offer and Acceptance in A Contract

- Ang Alok at Pagtanggap ay dapat tiyak at ganap;
- Ipahayag o ipinahiwatig, nang personal o sa pamamagitan ng ahente;
- Paghinto dahil sa death, civil interdiction, insanity, or insolvency;
- Maaaring bawiin bago tanggapin;
- Dapat na may legal na kapasidad;
- Malaya sa pagkakamali, panloloko, puwersa, pananakot, karahasan, o hindi nararapat na impluwensya.

Valid Objects of a Contract

- Lahat ng bagay na hindi nasa labas ng komersyo ng mga tao, kabilang ang mga bagay sa hinaharap;
- Ang lahat ng mga karapatan na hindi naililipat ay maaaring maging object ng mga kontrata;
- Walang kontrata para sa mana sa hinaharap maliban sa mga kaso na hayagang pinahintulutan ng batas;
- Lahat ng serbisyo na hindi labag sa batas, moralidad, mabuting kaugalian, kaayusan ng publiko, o patakaran pampubliko;
- Ang mga imposibleng bagay o serbisyo ay hindi maaaring maging object ng mga kontrata;
- Dapat itong matukoy sa uri nito.

Halimbawa:

Noong nabubuhay pa ang kanyang ama, ibinenta ni Dette kay Gic ang pag-aari na inaasahang matatanggap niya mula sa kanyang ama. May bisa ba ang kontrata?

Forms of Contract

- **Dapat nasa Pampublikong Dokumento**
  - a) Acts and Contracts na mayroong layunin sa paglikha, paghahatid, pagbabago o pag-aalis ng mga tunay na karapatan sa hindi natitinag na ari-arian; Ang mga pagbebenta ng tunay na ari-arian o ng isang interes doon ay pinamamahalaan ng Mga Artikulo 1403, Blg. 2, at 1405;
  - b) Ang cession, repudiation o renunciation ng hereditary rights o yaong conjugal partnership gains;

- c) Ang kapangyarihang mangasiwa ng ari-arian, o anumang iba pang kapangyarihan na may layunin na lumilitaw o dapat na lumabas sa isang pampublikong dokumento, o i-prejudice sa third person;
- d) Ang cession o pagtigil ng mga aksyon o mga karapatan na nagpapatuloy mula sa isang kilos na lumalabas sa isang pampublikong dokumento.

Ang lahat ng iba pang kontrata kung saan ang halagang kasangkot ay lumampas sa limang daang piso ay dapat mag-apela sa pamamagitan ng pagsulat.

- **Dapat nasa Sulat**

Exception: Yaong nasa Artikulo 1403.

- a) Isang kasunduan na ayon sa term nito ay hindi isasagawa sa loob ng isang taon mula sa paggawa nito;
- b) Isang espesyal na pangakong sasagutin ang pagkakautang, default, o miscarriage ng iba;
- c) Isang kasunduan na ginawa sa pagsasaalang-alang ng kasal, maliban sa pangako sa isa't isa na magpakasal;
- d) Isang kasunduan para sa pagbebenta ng mga goods, o chattels, sa presyong hindi bababa sa limang daang piso, maliban kung ang bumibili ay pumayag at tumanggap ng bahagi ng perang pambili; ngunit kapag ang isang pagbebenta, ng halaga at uri ng ari-arian na naibenta, mga tuntunin ng pagbebenta, presyo, mga pangalan ng mga bumibili at tao kung saan ginawa ang pagbebenta, ito ay isang sapat na memorandum;

- e) Isang kasunduan para sa pagpapaupa para sa isang mas mahabang panahon kaysa sa isang taon, o ang pagbebenta ng real property o ng isang interes doon;
- f) Isang representasyon tungkol sa credit ng isang third person.

Online Contract

Isang alok, ang pagtanggap ng isang alok, at iba pang mga elemento na kinakailangan sa ilalim ng mga umiiral na batas para sa pagbuo ng mga kontrata na ipinahayag, ipinakita at pinatunayan sa pamamagitan ng electronic data messages o electronic documents (Sec. 16, RA No. 8792 o E-Commerce Law).

Tandaan: Hindi kailangang pumirma sa online contact o electronic contract. Kailangan mo lamang ipahayag ang iyong pagtanggap sa mga tuntunin at kundisyon.

III. Activities

1) Si Maricel ang magluluto ng dream cake ni Keanu para sa kanyang kaarawan. Sabihin kung anong bahagi ng obligasyon ang sumusunod:

Maricel	dream cake
a) obligor	a) efficient cause
b) obligee	b) object

Keanu	Keanu's birthday
a) obligor	a) object
b) obligee	b) efficient cause

2) Pumunta si Angelica sa convenient store para bumili ng 1.5-litro na Pepsi na nagkakahalaga ng 50php. Nagbayad siya ng 100 sa cashier at binigyan siya ng sukli na 60php. Nang mapansin, kalaunan ay bumalik si Angelica sa tindahan para ibalik ang dagdag na 10php. Sabihin kung anong uri ng obligasyon sa viewpoint of sanction ang nasa sitwasyong ito.

- a) Civil
- b) Natural
- c) Moral

3) Ako at ang aking kapatiid ay humiram ng isang daang libong pisong pera sa aming ina. Babayaran ko ang 30% ng pera habang babayaran ng kapatiid ko ang natitira. Ito ba ay isang joint o solidary obligation?

4) Nangako si Myra na magpe-perform ng dance number sa kasal ng kanyang kapatiid na si Yam. Anong uri ng obligasyon ito mula sa viewpoint of the object?

- a) Divisible
- b) Indivisible

III. Activities

5) Isang misis ang manganganak na sana. Tumawag ang kanyang mga biyenan sa doktor. Sino ang dapat magbayad sa doktor: ang asawa o ang mga magulang? Bakit?

6) Si Miriam ay naging reseller ng mga branded na modelo ng laptop. Pumunta si Christian sa tindahan niya at bumili ng unit. Ano ang tawag sa charger, adapter, at manual na kasama ni Miriam sa biniling item?

- a) Accessories
- b) Accessions

7) Nagpasya si Clarissa na paupahan ang kanilang apartment at nag-ayos siya ng garden arrangement sa tabi nito. Mangungupahan sandali si Maricel. Ano ang mga pagpapabuti na tinatawag sa lugar ng hardin ng apartment?

- a) Accessions
- b) Accessories

8) Nanghiram si Gic ng 1000 php kay Keanu at nangakong babayaran ito sa Linggo ng umaga. Nagpasya silang magkita sa oras na tinukoy ngunit hindi dumating si Keanu para kunin ang pera. Anong uri ng pagkaantala sa kasong ito?

9) Inatasan si Karla na ihatid ang kanyang personalized car kay Myra. Ang delivery place ay garahe ni Myra. Gayunpaman, nagkaroon ng lindol sa aktwal na delivery at ang kalsada ay nasira kasama ang sasakyang ihahatid. Pananagutan ba ni Karla ang pagkaantala ng obligasyon?

III. Activities

- 10) Noong nabubuhay pa ang kanyang ama, ibinenta ni Dette kay Gic ang pag-aari na inaasahang matatanggap niya (Dette) mula sa kanyang ama. May bisa ba ang kontrata? Bakit o bakit hindi?
- 11) Nangako si Karla kay Maricel na pipigilan niya ang gravity para makapagsanay si Maricel sa paglipad nang mag-isa. May bisa ba ang kontrata? Bakit o bakit hindi?

Additional Activity:

- 1) Ano ang natutuhan mo sa modyul na tumatak sa iyo?
- 2) Gaano kahalaga sa tingin mo ang ObliCon sa Technology Business Incubation?

References:

Rex Bookstore, (2016). *Civil code of the Philippines - Republic Act 386*. Rex Bookstore

Justice Paras, E.L. (2021). *Civil code of the Philippines annotated prescription: Obligations and contracts* vol. IV articles 1106-1457